

Kaders nota Preventief Jeugdbeleid

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Visie	2
1.3 Missie	2
1.4 Doelgroep	2
1.5 Termijn	2
2. De ontwikkeling van de nota Preventief Jeugdbeleid	3
2.1 Van Coalitieakkoord naar nota Preventief Jeugdbeleid	3
2.2 De huidige situatie	6
2.3 Thema's vanuit belanghebbenden	9
2.4 Aandachtspunten vanuit de gemeenteraad	10
3. De kaders voor de nota Preventief Jeugdbeleid	11
3.1 Wettelijke kaders	11
3.2 Inhoudelijke kaders	11
3.3 Financiële kaders	12
4. Vervolgstappen	13
4.1 Bestuurlijk proces	13
4.2 Participatieproces	13

1. Inleiding

Om binnen de gemeente Hoorn gericht in te zetten op preventief jeugdbeleid zal in 2022 de nota Preventief Jeugdbeleid 2022 - 2026 worden opgeleverd. De kaders opgenomen in dit document zullen de bouwstenen voor de nota Preventief Jeugdbeleid vormen.

1.1 Aanleiding

In het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2019-2023 en het Coalitieakkoord 2018-2022 is de ambitie opgenomen om actief in te zetten op preventief jeugdbeleid. In juni 2008 is de kadernota Jeugdbeleid 'Groeien, Bloeien en Boeien' vastgesteld, waarop volgend in 2013 de kadernota Jeugdbeleid 'Kind en gezinsvriendelijk Hoorn' is vastgesteld. In beide nota's is preventief jeugdbeleid meegenomen in de brede context. Dit geldt tevens voor het regionale beleidskader 'Zorg voor Jeugd' dat op dit moment in ontwikkeling is.

Om gericht in te zetten op preventie is in 2020 de ontwikkeling van de Hoornse nota Preventief Jeugdbeleid gestart. Fase één, de oriëntatiefase, is in 2021 afgerond. De informatie uit lokale data en input vanuit gesprekken met flankerend beleid, ketenpartners en inwoners zijn verwerkt in een analyse. Vanuit deze analyse zullen in dit document de kaders voor de nota worden opgesteld. Door middel van een uitgebreid participatieproces zal er in 2022 invulling worden gegeven aan de opgestelde kaders.

1.2 Visie

Hoornse kinderen hebben een goede basis waardoor zij gezond en veilig opgroeien en zij hun talenten, kennis en vaardigheden kunnen ontwikkelen. Ze doen naar eigen vermogen mee in de samenleving en leveren daar een positieve bijdrage aan.

1.3 Missie

Een breed gedragen nota welke ertoe leidt dat binnen de gemeente Hoorn ouders, kinderen en jongeren tot 18 jaar gebruik kunnen maken van een dekkend preventief aanbod, ter voorkoming van het ontwikkelen van (zwaardere) problematiek. In deze nota wordt inzichtelijk gemaakt wat de gemeente Hoorn al doet en nog gaat doen op het gebied van jeugdpreventie.

1.4 Doelgroep

- Ouders/verzorgers;
- Kinderen en jongeren in de leeftijd 0 tot 18 jaar.

1.5 Termijn

Nota Preventief Jeugdbeleid 2022-2026.

2. De ontwikkeling van de nota Preventief Jeugdbeleid

2.1 Van Coalitieakkoord naar de nota Preventief Jeugdbeleid

De ambities uit het Coalitieakkoord 2018-2022 en de opgaven uit het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2019-2023 vormen de basis voor de nota Preventief Jeugdbeleid. Met behulp van de kansencirkel worden de ambities en opgaven verder geconcretiseerd en wordt de vertaalslag naar tactisch niveau gemaakt.

Coalitieakkoord 2018-2022

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we in Hoorn goed voor elkaar zorgen. Iedereen kan hier meedoen en een stap vooruit zetten. Dat begint met de eigen kracht van mensen. We zoeken naar een goede balans tussen wat mensen zelf kunnen en wat zij daarnaast extra nodig hebben. De volgende ambities uit het Coalitieakkoord zijn van toepassing op de nota Preventief Jeugdbeleid:

- Zorg krijgt de ruimte
Wij zetten de mensen en hun zorgvraag centraal; niet het systeem en het zorgaanbod. Daarbij zoeken wij naar de balans tussen wat mensen zelf kunnen en de hulp die zij nodig hebben. We gaan uit van individueel maatwerk. Professionals krijgen de ruimte om de middelen in te zetten die nodig zijn. Zorg moet goed bereikbaar zijn en inwoners moeten weten waar zij met hun vraag terecht kunnen. Eenzaamheid is een groot maatschappelijk thema, onder jong en oud. Wij nemen maatregelen om eenzaamheid zoveel mogelijk tegen te gaan.
- Voorkomen is beter dan genezen
Wij willen met preventie zwaardere zorg voorkomen. Vroegtijdige signalering is daarbij essentieel, bijvoorbeeld via zorginstellingen, onderwijs en (sport)verenigingen. Wij vinden het belangrijk dat jongeren gezond en gelukkig opgroeien. Wij helpen maatschappelijke problemen aan te pakken die blijvende schade hebben, zoals overgewicht, sexting, verslaving en pesten. Wij maken werk van een integrale aanpak en samenwerking zonder barrières. De verbinding tussen onderwijs en (jeugd) zorg is belangrijk voor preventie.
- Geld voor zorg slim en effectief inzetten
Het uitgangspunt is: we doen het voor het geld dat we voor zorg krijgen. Voor incidentele tegenvallers blijft de financiële reserve voor het sociale domein intact. Wij willen de administratieve druk verminderen en budgetten 'ontschotten', zodat wij deze flexibeler kunnen inzetten waar het nodig is. Wij bieden continuïteit en zekerheid aan inwoners en zorgaanbieders. We willen meerjarige relaties met zorgaanbieders aangaan om hen de kans te geven om innovatie in gang te zetten en tot de beste resultaten te komen

- Kansrijke toekomst voor iedereen

We werken aan een kansrijke toekomst voor iedereen. Dat doen we onder andere door onze jeugd daar zo goed mogelijk op voor te bereiden. Onderwijs is daarbij van onschatbare waarde. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooien. Door verder (mee) te bouwen aan fantastische voorzieningen en een ruim aanbod, maken wij Hoorn nog aantrekkelijker om in te wonen en te werken. De stad is de afgelopen jaren veranderd in een voorbeeldgemeente voor de ontwikkeling van Integrale Kind Centra (IKC's), waarbinnen wij onderwijs, kinderopvang, welzijn en zorg combineren. Wij gaan voor sterke verbetering van de samenwerking en aansluiting tussen (passend) onderwijs en jeugdhulp/jeugdzorg. Scholen (en aanpalende voorzieningen) moeten veilig zijn. Wij stellen een nieuwe veiligheidsambitie op, samen met het onderwijs. We hechten groot belang aan ontwikkeling van kinderen op het gebied van muziek, sport en cultuur op school. Daarom gaan wij dat extra stimuleren, bijvoorbeeld door inzet van combinatiefunctionarissen, cultuureducatie op school, verbinding tussen scholen en sportverenigingen. We maken werk van de uitbreiding van het (voortgezet) speciaal onderwijs in de regio. Geen kind zou voor passend aanbod de regio uit moeten.

- Iedereen telt mee

Geweld, discriminatie, (seksuele) intimidatie, bedreigingen horen niet thuis in onze stad. Wij voeren actief beleid op het tegengaan hiervan en treden op tegen ongewenst gedrag.

Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2019-2023

Het doel van het Meerjarenbeleidsplan is een gezond, kind- en gezinsvriendelijk Hoorn, waarin alle inwoners van alle leeftijden naar eigen vermogen kunnen meekomen, kunnen rondkomen en vooruit kunnen komen. In het Meerjarenbeleidsplan worden de opgaven geformuleerd die opgepakt moeten worden om daartoe te komen. Het Meerjarenbeleidsplan geldt daarmee als een paraplu voor de nota Preventief Jeugdbeleid. De volgende opgaven zijn hierbij van toepassing:

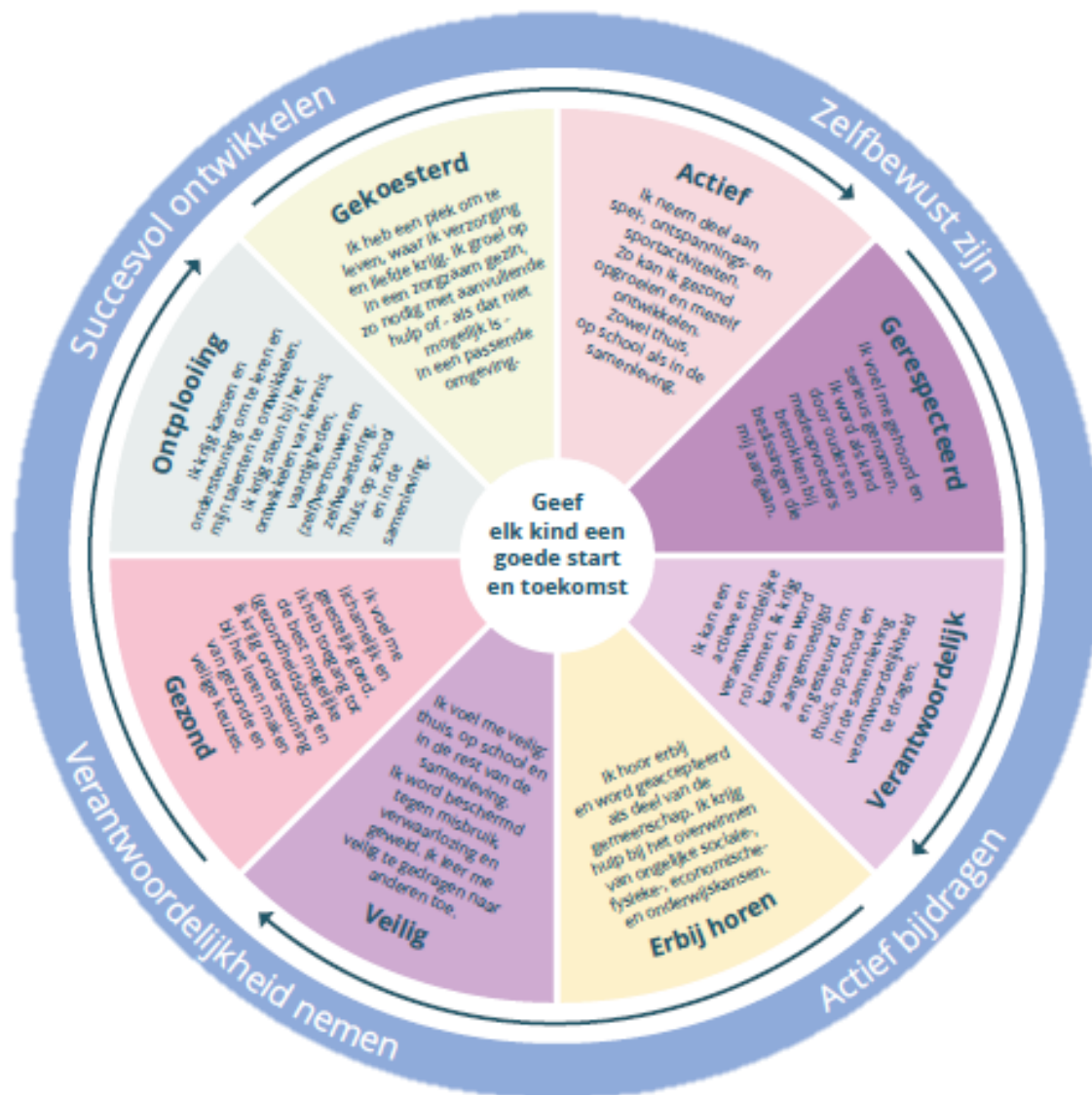
- Iedereen kan meedoen en een stap vooruit zetten. Dat begint met de eigen kracht van mensen.
- In Hoorn moet ieder kind ongeacht afkomst of achtergrond zijn talenten, binnen de eigen mogelijkheden, maximaal kunnen benutten. Voor hen die een zorgbehoefte hebben, wordt een passend aanbod gecreëerd.
- De gemeente Hoorn streeft ernaar dat alle jeugdigen en inwoners leven, opgroeien en zich ontwikkelen binnen een stimulerende, veilige en stabiele (gezins-)omgeving.
- De buitenruimte is ingericht op een manier die uitnodigt tot (veilig) bewegen en ontmoeten. Met de nieuwe Omgevingswet wordt daar bij aangesloten.

De Kansencirkel

Om vanuit de ambities en opgaven uit het Coalitieakkoord en het Meerjarenbeleidsplan de vertaalslag naar tactisch niveau te maken, wordt gebruik gemaakt van de acht elementen van **de Kansencirkel**. Deze acht elementen sluiten goed aan bij de ambities en opgaven van de gemeente Hoorn welke in hoofdstuk 2.1 zijn toegelicht. De acht elementen dragen daarmee bij aan de visie en missie om een breed gedragen nota te ontwikkelen, welke leidt tot een dekkend preventief aanbod, ter voorkoming van (zwaardere) problematiek. De elementen zullen in hoofdstuk 3.2 nader worden uitgewerkt.

Toelichting op de Kansencirkel

De Kansencirkel is ontwikkeld als onderdeel van het Schotse model GIRFEC, dat staat voor 'Getting It Right For Every Child'. Het is een benaderingswijze die in 2006 in Schotland is geïntroduceerd in het beleid en de dagelijkse praktijk van iedereen die werkt met kinderen, jongeren en hun ouders en wordt onderschreven door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). De ontwikkeling en de kansen van kinderen staan centraal en de benaderingswijze is bedoeld om bij te dragen aan een inclusieve samenleving waarin iedereen erbij hoort en kansen verdient. De Kansencirkel bestaat uit acht elementen die ieder kind nodig heeft om goed te kunnen opgroeien en waar ieder kind volgens het VN-kinderrechtenverdrag ook recht op heeft. De elementen zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek naar beschermende factoren in de ontwikkeling van kinderen.

2.2 De huidige situatie

Om inzichtelijk te krijgen hoe het met de kinderen en jeugdigen binnen de gemeente Hoorn gaat is de meest recente data van de GGD Hollands Noorden, het Centraal Bureau voor Statistiek en het RMC (voortijdig schoolverlaten) gebruikt. In 2022 zal er nieuwe data beschikbaar komen, voor het uitwerken van de nota Preventief Jeugdbeleid zal de meest recente data worden gebruikt voor alle thema's die van belang zijn in de nota.

De meest opvallende onderzoeksinformatie wordt hieronder weergegeven. Voor de uitgebreidere informatie verwijzen wij u naar de bijlagen.

Kindermonitor Hoorn¹

Deelnemers: de ouders van 1.056 kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar.

Rondkomen

In Hoorn heeft 12,6% enige moeite en 3,0% grote moeite om rond te komen. Dit percentage is hoger dan de regio NHN, waar respectievelijk 10,1% enige moeite en 2,4% grote moeite heeft met rondkomen. Het percentage ouders dat enige moeite en grote moeite heeft met rondkomen is in 2016 lager dan in 2011 (respectievelijk 15,8% en 4,6%). Als gevolg van tekort aan financiële middelen wordt genoemd: niet op vakantie/uitjes kunnen, geen lidmaatschap van clubjes of niet naar kinderopvang kunnen.

Sociaal-emotionele problemen

In Hoorn heeft 22,5% van de 4-12 jarigen een verhoogd risico op sociaal-emotionele problemen. Dit percentage wijkt niet af van de regio (19,5%). Jongens hebben vaker een verhoogd risico dan meisjes. Het percentage kinderen met een verhoogd risico op sociaal-emotionele problemen is tussen 2011 (21,2%) en 2016 ongeveer gelijk gebleven.

Beweegnorm 4-12 jaar

De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) voor kinderen is dagelijks 60 minuten matig intensieve lichamelijke activiteit, die bovendien gericht is op het verbeteren van de lichamelijke fitheid. In Hoorn voldoet 74,0% van de kinderen van 4-12 jaar aan deze beweegnorm, dit is lager dan de regio (80,1%). Jongens en 8-12 jarigen voldoen vaker aan de beweegnorm dan meisjes en 4-8 jarigen. Vergeleken met 2011 (81,4%) voldoet in 2016 een lager percentage kinderen aan de beweegnorm.

Acceptabele leeftijd alcohol

54,1% van de ouders in Hoorn vindt het acceptabel dat een kind jonger dan 18 jaar al een slokje alcohol neemt, 33,3% vindt het acceptabel dat er een heel glas alcohol gedronken wordt. Deze percentages zijn lager dan in de regio NHN, respectievelijk 60,9% en 41,2%. Ouders van jongens en ouders van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar vinden het vaker acceptabel dat kinderen jonger dan 18 jaar een slokje alcohol of een glas alcohol drinken.

Pesten

Gepest worden kan negatieve gevolgen hebben voor zowel de lichamelijke als sociaal-emotionele gezondheid van kinderen. In Hoorn is 7,4% de afgelopen 3 maanden regelmatig gepest op school. Dit is vergelijkbaar met de regio NHN (6,7%).

---

¹Bron: Kinderenmonitor Hoorn 2016 GGD HN. In 2021 heeft de GGDHN een nieuwe kindermontitor uitgevoerd. Deze resultaten zijn nog niet gepubliceerd. Deze zullen wel worden meegenomen in de uitwerking van de nota Preventief Jeugdbeleid in 2022.

Fysieke omgeving

De meeste ouders in Hoorn vinden de buurt waarin zij wonen kindvriendelijk (89,4%). Dit percentage is vergelijkbaar met de regio NHN (87,7%). De meeste kinderen kunnen buitenspelen, maar er worden door de ouders wel belemmeringen ervaren. De meest genoemde belemmeringen om buiten te spelen zijn te veel verkeer en water in de buurt zoals vijvers en sloten.

Beeldschermtijd

17,2% van de kinderen in Hoorn kijkt dagelijks langer dan 2 uur naar een beeldscherm. Dit is hoger dan in de regio NHN (13,0%). Naarmate de leeftijd stijgt kijken kinderen vaker langer dan 2 uur per dag.

Hulpbehoefte opvoeding

13,8% van de ouders heeft behoefte aan deskundige hulp of advies in verband met de opvoeding van hun kind. Dit percentage is vergelijkbaar met de regio (12,3%). Ouders van kinderen van 4-12 jaar hebben vaker behoefte aan hulp en advies dan ouders van 0-4 jarigen. Ten opzichte van 2011 (12,2%) is het percentage ouders dat behoefte heeft aan hulp ongeveer gelijk gebleven.

Gezondheidsmonitor Hoorn²

Deelnemers: 614 jongeren uit de 2^e en 4^e klassers van het Voortgezet Onderwijs.

Stress

In de Gezondheidsmonitor Jeugd is gevraagd naar het voorkomen en de oorzaken van stress. 50,6% van de jongeren in Hoorn is (heel) vaak gestrest door 1 of meer factoren. 36,0% van de jongeren voelt zich (heel) vaak gestrest door school of huiswerk, 22,2% ervaart stress door alles wat hij of zij moet doen 15,1% door wat anderen van hem/haar vinden, 14,6% door zijn/haar eigen problemen, 10,3% door de situatie thuis, 5,3% door sociale media en 5,1% door zijn/haar bijbaan. Bij 43,7% van de jongeren is stress (een beetje of veel) van invloed op zijn of haar lichamelijke of geestelijke gezondheid.

Slaap

Van de jongeren in Hoorn geeft 25,9% aan dat ze niet zo goed of helemaal niet goed slapen. 24,8% van de jongeren is bijna dagelijks overdag vermoeid. Van alle jongeren is 34,5% weleens overdag moe omdat zij te laat naar bed gaan, 31,5% omdat zij de slaap niet kunnen vatten of veel wakker liggen en 15,2% omdat zij 's avonds in bed nog op een telefoon, tablet of naar de tv kijken.

Geluk

Van de jongeren in Hoorn voelt 77,2% zich meestal (zeer) gelukkig, 17,2% voelt zich meestal 'neutraal' en 5,6% voelt zich meestal (zeer) ongelukkig.

Sociaal-emotionele gezondheid

Sociaal-emotionele problemen kunnen een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van jongeren en leiden tot beperkingen in het dagelijks functioneren. In de Gezondheidsmonitor Jeugd is de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) opgenomen. De totaalscore meet het risico op sociaal-emotionele problemen. 20,1% van de jongeren in Hoorn heeft een verhoogd risico op sociaal-emotionele problemen. Met de SDQ wordt ook het risico op verschillende typen sociaal-emotionele problemen vastgesteld: 15,4% heeft een verhoogd risico op gedragsproblemen en 13,4% op emotionele problemen.

---

² Bron: Jeugdmonitor Hoorn 2019 GGD HN.

Psychische gezondheid

De psychische gezondheid is gemeten met de Mental Health Inventory (MHI-5). De uitslag wordt bepaald door de antwoorden op 5 vragen en geeft de balans weer tussen de mate van negatieve en positieve gevoelens. Op basis van de MHI-5 heeft 27,0% van de jongeren in Hoorn een verhoogd risico op psychische ongezondheid.

Behandeling psychische klachten

Van alle jongeren in Hoorn is 20,9% het afgelopen jaar behandeld voor psychische klachten door bijvoorbeeld de huisarts, een psycholoog of psychiater. 5,6% van alle jongeren heeft de afgelopen maand middelen gebruikt voor zenuwen of stress; 1,6% gebruikte deze middelen op doktersrecept.

Zelfbeschadiging

Bij zelfbeschadiging of automutilatie brengt iemand zichzelf regelmatig verwondingen of andere schade toe. Jezelf beschadigen is een teken van klem zitten. Het kan een manier zijn om om te gaan met innerlijke pijn, negatieve emoties of gedachten. De lichamelijke pijn duwt de psychische pijn als het ware naar de achtergrond. In Hoorn heeft 7,7% van de jongeren zichzelf het afgelopen jaar meerdere keren opzettelijk verwond of pijn gedaan.

Zelfdoding

Onder jongeren is overlijden door zelfdoding zeldzaam. Het aantal jongeren dat een zelfmoordpoging overweegt of doet ligt echter hoger. Van de jongeren in Hoorn heeft 19,2% het afgelopen jaar weleens serieus gedacht aan zelfdoding. Van deze jongeren heeft 45,4% aan iemand verteld dat hij/zij gedachten had om een eind te maken aan het leven, 54,6% heeft dit aan niemand verteld. 3,0% heeft daadwerkelijk een poging tot zelfdoding ondernomen.

Zelfbeeld

Het beeld dat een jongere van zichzelf heeft is belangrijk voor het zelfvertrouwen. Een negatief zelfbeeld leidt ertoe dat jongeren snel denken dat zij iets niet goed doen of dat alles wat zij doen mislukt of verkeerd is. Jongeren met een laag zelfbeeld kunnen in een negatieve spiraal terechtkomen. In Hoorn heeft 14,7% van de jongeren een laag zelfbeeld.

Weerbaarheid

Weerbare jongeren kunnen op een passende manier voor zichzelf opkomen. Ze kunnen, met respect voor anderen, hun eigen grenzen bewaken. Een voorwaarde voor weerbaarheid is een gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen. Tussen zelfbeeld en weerbaarheid bestaat een sterke wisselwerking. In Hoorn is 10,2% van de jongeren onvoldoende weerbaar.

Voortijdig schoolverlaten (VSV)³

Het Voortgezet Onderwijs in Westfriesland heeft in 2019-2020 in totaal 69 Voortijdig Schoolverlaters. Dat waren er 77 in het voorgaande schooljaar, 2018-2019. Als gevolg van de Corona pandemie zijn er 2019/2020 minder jongeren voor hun schoolexamens gezakt dan in andere jaren. Er zijn daarnaast jongeren zonder intakes toegelaten tot de MBO-opleidingen. De overgang van VO naar MBO is daarmee soepel gegaan. Het is niet goed te voorspellen hoe dit zijn weerslag zal hebben op de VSV cijfers. Er is sprake van online onderwijs voor grote groepen jongeren en er zijn tevens andere corona maatregelen die effect hebben op het welbevinden van jongeren. Dit alles zal in 2022 nieuwe informatie opleveren.

---

³ Bron: Infographic VO RMC regio Westfriesland 2019-2020

Samenvatting

We zien binnen de gemeente Hoorn kwetsbaarheden op het gebied van stress, sociaal emotionele ontwikkeling, psychische ongezondheid en mentale weerbaarheid onder kinderen en jongeren. Deze kwetsbaarheden brengen risico's met zich mee. Bij het niet tijdig interveniëren ontstaat het risico op het verergeren van deze problematiek, wat kan leiden tot uitval in het onderwijs, crimineel gedrag en psychische problematiek. Het is van belang om binnen het preventieve voorveld vroegtijdig op deze thema's in te zetten om het ontstaan en verergeren van deze problematiek te voorkomen.

2.3 Thema's vanuit belanghebbenden

Tijdens de oriëntatiefase hebben er gesprekken plaatsgevonden met flankerend beleid, Hoornse jongeren en ketenpartners jeugd(zorg) en onderwijs. De groep Hoornse jongeren heeft middels een mini documentaire, op eigen initiatief, input geleverd voor de nota. Deze mini documentaire hebben zij in juni 2021 tijdens de Benen Op Tafel sessie aan de gemeenteraad gepresenteerd. De outcome van deze gesprekken is omgezet in thema's.

Deze thema's zullen tijdens het participatieproces in 2022 worden getoetst en wanneer nog steeds passend zullen ze binnen de inhoudelijke kaders worden meegenomen in de uitwerking van de nota.

Gesprekken met flankerend beleid

Onderwijs, sport, kunst en cultuur, participatie, veiligheid en gezondheid

Thema's:

- Verbinding in de keten optimaliseren;
- Effectievere inzet op mentale weerbaarheid onder jongeren;
- Het terugdringen van het aantal kinderen waarbij risico is op een onderwijsachterstand;
- Negatieve effecten van Social Media bestrijden;
- Naast voor de jeugd, ook passende en preventieve inzet voor ouders.

Gesprekken met ketenpartners jeugd(zorg) en onderwijs

GGD, stichting Netwerk, Onderwijs, Samenwerkingsverband, politie, Jeugdbescherming, Raad voor de Kinderbescherming, wijkteams 1.Hoorn

Thema's:

- Verbinding in de keten optimaliseren;
- Minder pilots en succesvolle pilot een duurzaam vervolg geven;
- Preventieve inzet kwetsbare tieners;
- Leemtes in het preventief aanbod – ouders en doelgroep 0 tot 11 jaar;
- Social media o.a. in relatie tot kwetsbare tieners en criminaliteit.

Input Hoornse jongeren

Thema's:

- Hulp in de school (iemand om mee te praten);
- Informatie over hulpverlening op school;
- Kansen om als jongere zelf initiatieven op te zetten om jongeren te helpen;
- Social media (pesten, challenges, risico's);
- Maatwerk (kijken naar het individu).

2.4 Aandachtspunten vanuit de gemeenteraad

De raad heeft op 23 juni 2021 middels een Benen Op Tafel sessie input gegeven voor de uitgangspunten van de nota. De input die tijdens deze raadssessie is opgehaald is vertaald in onderstaande aandachtspunten. De gemeenteraad van Hoorn acht het van belang dat;

- Naast preventie voor jongeren ook preventie voor het jonge kind en ouders uitgewerkt wordt in de nota Preventief Jeugdbeleid.
- Een uitgebreid participatieproces met ketenpartners en inwoners voor de totstandkoming van deze nota. Onder andere het onderwijs is in deze een belangrijke ketenpartner.
- Preventie gericht op het voorkomen van (zwaardere) mentale problematiek onder kinderen en jongeren.
- Zorg te dragen dat er aansluiting is met regionale, bovenregionale en landelijke ontwikkelingen en trends op het gebied van preventief jeugdbeleid.

3. Kaders nota preventief Jeugdbeleid

Voor het bepalen van de inhoud van de nota Preventief Jeugdbeleid hanteren we de volgende kaders:

- Wettelijke
- Inhoudelijke
- Financiële

3.1 Wettelijke kaders

De gemeenten zijn vanuit de Jeugdwet verantwoordelijk voor alle jeugdzorg voor kinderen en jeugdigen in de leeftijd van 0 tot 18 en middels de verlengde jeugdwet 18 tot 23. Preventief jeugdbeleid is onderdeel van het eerste transformatiedoel binnen de Jeugdwet, te weten: 'meer preventie, meer eigen verantwoordelijkheid, het benutten van 'eigen kracht' en het sociale netwerk van kinderen en hun ouders'.

Gemeentelijk preventiebeleid moet vanuit de jeugdwet ook gericht zijn op:

- Het voorkomen van, het vroegsignaleren van en vroeginterveniëren bij een risico op opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen;
- Het versterken van het opvoedkundige klimaat;
- Het bevorderen van opvoedvaardigheden van ouders;
- Het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en de personen die tot hun sociale omgeving behoren;
- Het bevorderen van de veiligheid van de jeugdige in de opvoedsituatie.

3.2 Inhoudelijke kaders

Het gebruik van de Kansencirkel zorgt voor de vertaalslag van de Hoornse ambities naar tactisch niveau, de acht elementen zijn hierin leidend en vormen gezamenlijk de inhoudelijke kaders voor de nota Preventief Jeugdbeleid.

Ieder kind in de gemeente Hoorn heeft de kans om:

1. Actief te zijn
  - In de gemeente Hoorn heeft ieder kind de mogelijkheid om deel te nemen aan spel-, sport-, en culturele activiteiten.
2. Gerespecteerd te worden
  - Kinderen en jongeren voelen zich geaccepteerd en horen erbij ongeacht hun afkomst, geloof en/of seksuele geaardheid. Binnen het preventieve voorveld is er aandacht voor: elkaar respecteren en inclusie.
3. Verantwoordelijk te zijn
  - De gemeente Hoorn gaat uit van 'eigen kracht en verantwoordelijkheid' van de ouders en het kind en zet hierop in door het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen.
4. Erbij te horen
  - Kinderen hebben het gevoel erbij te horen en serieus genomen te worden;
  - Het bevorderen van participatie van kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers. Kinderen, jongeren en hun ouders en/of verzorgers kunnen hun mening laten horen en denken mee over beleid en initiatieven die hen aangaan.

5. Veilig te zijn

- Kinderen groeien in Hoorn op in een fysiek en een sociaal emotioneel veilige omgeving zowel thuis, op school en in de samenleving;
- Een sterke samenwerking in de keten richt zich op het voorkomen van, vroegsignaleren van en vroeginterveniëren bij een risico op opgroei- en opvoedingsproblemen.

6. Gezond te zijn

- Kinderen groeien op in een gezonde thuissituatie en leefomgeving;
- Kinderen en ouders hebben de juiste kennis om gezonde keuzes te maken.
- De weerbaarheid en mentale gezondheid van kinderen wordt (preventief) versterkt.

7. Zich te kunnen ontplooiën

- Kinderen hebben voldoende ontwikkelmogelijkheden en hebben waar nodig toegang tot de ondersteuning die zij op dit gebied behoeven;
- Ouders en jongeren weten waar ze terecht kunnen wanneer zij opvoedingsvragen hebben.

8. Gekoesterd te worden

- Een sterke samenwerking in de keten richt zich op het voorkomen van, vroegsignaleren van en vroeginterveniëren bij een risico op opgroei- en opvoedingsproblemen;
- Het versterken van het opvoedkundige klimaat;
- Het bevorderen van opvoedvaardigheden van ouders.

3.3 Financiële kaders

Voor de Jeugdwet bestaan, in tegenstelling tot de Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg, geen landelijk vastgestelde bekostigingsregels. Elke gemeente stelt eigen regels vast met betrekking tot de voorwaarden voor en manier van betalen van preventie.

De gemeente Hoorn acht preventie een belangrijk aspect in het voorkomen van zwaardere problematiek bij jonge kinderen en jeugdigen. Het inzetten op preventie leidt daarmee tot minder inzet van specialistische jeugdhulp, waardoor uitgaven op het gebied van specialistische jeugdhulp verminderen. In Hoorn is er een breed aanbod aan preventieve voorzieningen. Het lokale preventieve jeugdbeleid wordt binnen de bestaande middelen uitgevoerd. Doelstelling is om het preventieve voorveld integraler, effectiever en efficiënter in te richten. Op basis van de vraag, urgentie en het belang van de inwoners van Hoorn wordt bepaald welke nieuwe activiteit in plaats van het bestaande aanbod ingezet kan worden (principe: Nieuw voor Oud). Indien nodig, zal er gebruik worden gemaakt van de incidentele middelen zoals de GIDS-gelden en de corona-middelen.

4. Vervolgproces

4.1 Bestuurlijk proces

- Vaststelling van de kaders door de raad
Februari 2022
- Invulling van de vastgestelde kaders
Na het vaststellen van de kaders in februari 2022 zal middels een uitgebreid participatieproces invulling worden gegeven aan de inhoud van de nota Preventief Jeugdbeleid.
- Informatieve sessie gemeenteraad
Wanneer na de verkiezingen de gemeenteraadsleden zijn beëdigd, zal er een informatieve sessie worden georganiseerd om hen mee te nemen in het proces.
- Toetsing van kaders en vaststelling van de nota Preventief Jeugdbeleid
In de loop van 2022 zal de inhoud van de nota door de raad worden getoetst aan de in dit document opgenomen kaders. Wanneer de invulling voldoet aan de vooraf opgestelde kaders zal de nota Preventief Jeugdbeleid door de raad worden vastgesteld.
- Uitvoering en implementatie van de vastgestelde nota Preventief Jeugdbeleid
Er zal een uitvoeringsplan worden opgesteld en toegevoegd aan de nota Preventief Jeugdbeleid, hierin zal ook worden opgenomen op welke wijze er monitoring en evaluatie zal gaan plaatsvinden.

4.2 Participatieproces

In 2022 zal invulling worden gegeven aan de vastgestelde kaders. Het participatieproces speelt hierin een belangrijke rol waarin alle belanghebbenden betrokken zullen worden. Dit betreft onder andere inwoners, flankerend beleid, experts en ketenpartners.